

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum VII. Ex publico.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

periculo continentiae positus, tunc ingressus in Monasterium revocari potest, uti videre est apud Sanchez *L. 7. D. 33. n. 6.* si professio nondum edita est: sin vero edita, revocari non potest, quia conjux, dummodo conscia juris fuerit, mulier v.g. censetur se obligasse, ut & ipsa Monasterium ingrediatur, sicut jus in hoc casu requirit: si vero senex sit, & extra periculum incontinentiae, tunc ad perpetuam continentiam in saeculo servandam se obligare debet, postquam consentit, ut conjux alter profiteatur, juxta citatum cap. *Agathosa*, & vide, quae dixi *cit. p. 3. c. 7. n. 5.*

Limita secundò. Nisi conjux in saeculo manens adulterium commiserit; in hoc casu conjux innocens, cum à debito conjugij reddendo liberatus sit, Religionem profiteri potest, etiam invito conjuge adultero. Ita habetur in *cit. c. Agathosa juncta Glossa, V. vel ipsa*, & docui *cit. capite 7. v. 7.*

CAPITULUM V.

Conjugatus.

PARAPHRASIS.

Nullus conjugatus ad sacros Ordines promovendus est, nisi uxor licentiam dederit, & continentiam voverit. Intellege hac in casu, si uxor senex sit, & extra incontinentiae periculum; alioquin verò Religionem profiteri debet, postquam marito licentiam dedit, sacros accipiendi Ordines. Ita *Glossa hic. V. ab uxore*, & docui in citato capite 7. n. 6. & dicitur in *c. uxoratus 8. hoc tit.*

CAPITULUM VI.

Sanè.

PARAPHRASIS.

Si conjugatus ordinari cupiat, uxoris voluntas requirenda prius est, ut sequestrato mansionis cubiculo, postquam pariter conversi sunt, ordinentur, uxor, &

maritus: alioquin prohibetur, ne conjugatus Episcopus consecratur, nisi uxor continentiam prius professas, factum illud velum imponat, & religiosam vestem induat.

SUMMARIUM.

Conjugatus, ut ordinari possit Episcopus, quid ex parte uxoris requiratur?

Notandum. Conjugatus ordinari non potest Episcopus, nisi uxor Religionem profiteatur; & ideo in hoc casu satis non est, uxorem in saeculo manentem votum continentiae edere. Quae est communis doctrina apud Sanchez *L. 7. de matrimonio, D. 41.* & secutus sum citato capite 7. n. 6. Rationem dat Abbas *hic. n. 2.* ne aliquis uxor mulieribus associata Episcopatum obtinet, & gratias ad ditandos conjugios in saeculo impetret. Haec ratio locum habet secundum hujus Ecclesiae praxim; ut veteri veteri Ecclesia constat, uxores à maritis ad Episcopatum evectis separatas non fuisse, nisi mansionis cubiculo, uti etiam ex hoc colligitur, & docui *L. 5. tract. 9. c. 11. n. 5. c. 6.* Videri potest *Baronius t. 1. ad annum 34.* Interim credibile est, velum professionis accepisse, cum tribus Religionis votis, ab Episcopo editis: rationem dare postquam ex praestantia dignitatis Episcopalis, eo quod decebat conjuges, quatenus earum sensus permittit, etiam ad perfectionis viae debitum assumptas, & ideo sanctionales de Religionem professas, insuper ad ministerium aliquod Ecclesiae circa mulieres constitutas esse.

CAPITULUM VII.

Ex publico.

PARAPHRASIS.

Rescribit Pontifex, mulierem, quae ab Episcopo excommunicata fuerat, quod ad maritum redire nollet, absolvendam esse, si à viro discessit ante matrimonij consum-

summatorem, & præstita sufficienti cautione parata sit vel ad Religionem transire, vel intra duos menses ad virum redire.

SUMMARIUM.

1. Compelli debet ad cohabitandum conjugum, vel ad profectendum intra certum tempus, qui nondum consummato matrimonio, ab invita conjugum recedit, sub prætextu, quod Religionem ingredi velit.
2. Bimestre spatium conjugum ad deliberandum de ingressu in Religionem concessum, ante consummationem, num arbitrarium sit, an determinatum?

Notandum primò. Si unus conjugum alteri cohabitare aut conjugij debitum reddere nolit, à giudice compelli potest, sub excommunicatione, quod si excipiat, dicatque, se Religionem profiteri velle, cum matrimonium consummatum non sit, præfigat ei iudex duorum mensium spatium, intra quod ingredi debeat, vel ad virum redire, accepta de hoc cautione sufficiente; & potest hoc ipsi præcipere sub excommunicatione, quam incurrere debeat, si intra tempus definitum non pareat. Veruntamen si post tempus elapsum, etiam alter conjugum ingressus fuerit, revocari non debet, qui prius ingressus, & ad redeundum compelli poterat, sicuti Innocencius tradit, & docet *L. 5. t. ult. p. 3. c. 11. n. 3.* & videri potest Sanchez *L. 2. de mar. D. 24. n. 9.*

Quæritur. Num bimestre spatium, in omni casu, conjugum deliberanti, de ingredienda Religione concessum, sit tempus arbitrarium. Respondetur, pro foro conscientie, non videtur esse tempus determinatum, sed id solum requiri, ut sincerè agat conjugum, & non diu propositum, ac deliberationem suam procrastinet, cum conjugum offensio. At verò in foro externo arbitrarium est tempus, ita tamen, ut sine causa, à spatio duorum mensium, iudici discedere non liceat, prout DD, communi-

ter docent *argum. hujus cap. in quo tamen, si rectè attendimus, spatium bimestre non fuit definitum à die contracti matrimonij, sed à tempore, quo iudex definit, uti Glossa hic tradit verbo intra duorum.*

Notandum secundò. Matrimonium licet per mutuam consensum fiat ratum, non tamen censetur consummatum, ante carnis conjunctionem, per quam vir & mulier efficiuntur veluti una caro. Ita hic & in *c. 2. hoc tit.*

CAPITULUM VIII.
Uxoratus.

PARAPHRASIS.

Statuitur idem, quod capit. 1. & 4. h. t. de licentia conjugis necessaria ad ingressum Religionis. Ac insuper prohibetur, ne quis Regularis mulierem aliquam tonsurare, vel ad habitandum secum præsumat assumere.

SUMMARIUM.

1. Conjugum volenti Religionem ingredi necessaria est licentia conjugis.
2. Sanctimonialia an olim tonderi solita?
3. Virorum ac Feminarum monasteria separata esse debent.

Notandum primò. Conjugum ad Religionem suscipi non debet sine licentia conjugis, uti supra dictum in *c. 4. & sequentibus hoc tit.*

Notandum secundò. Sanctimonialibus olim non videtur permissum, ut coma, seu capilli abscinderentur, sicuti docet Archidiaconus in *c. 2. causa 20. q. 3. & in cap. 2. dist. 30. argumento ejus textus*, ubi prohibetur, ne mulier existimet Religionem convenire, quòd comam sibi amputaverit, quam Deus ad velamen, & in signum subjectionis dedit; in multis tamen locis Moniales tonderi solitas, notat idem Archidiaconus, eamque consuetudinem à jure non esse alienam, significat hic *Abbas n. 5.* & ad textum

G g g tum